

Teemanumero: Avoin tiede ja avoin tieto

Mikael Laakso

Hanken Svenska Handelshögskolan

mikael.laakso@hanken.fi

<https://orcid.org/0000-0003-3951-7990>

Teemanumero kohdistuu käsittelemään avointa tiedettä ja avointa tietoa laajasta informaatiotutkimuksellisesta tarkastelukulmasta. Tiede on käynyt läpi hitaan murroksen, jossa internetin mahdollistama tiedonvälitys on vähitellen muuttanut niin tutkimusprosesseja kuin tieteellistä kommunikaatiota. Tieteessä avoimuuden nykytila on muovautunut ja jatkaa muovautumistaan monen vahvan intressin seurauksena. Se, millaiset asetelmat nykyinen tieteen avoimuus luo informaatiotutkimuksen kentälle, on vielä pitkälti tutkimatta niin kotimaisesta kuin kansainvälisestä näkökulmasta. Julkinen sektori tuottaa toiminnallaan paljon sellaista tietoa, josta voi olla suurta yhteiskunnallista hyötyä. Avoin tieto lisää yhteiskunnassa läpinäkyvyyttä, toimii tutkimusaineistona ja jopa synnyttää uutta liiketoimintaa. Aineistojen avoimuus pitää kuitenkin toteuttaa harkiten, sillä esimerkiksi tietosuojaja anonymisyys ovat usein esteenä, jos data käsittelee henkilötietoja.

Tässä on mainittu joitakin esimerkkejä mahdollisista aiheista:

- Avoin julkaiseminen
- Avoin data
- Avoimet menetelmät (sis. ohjelmistot ja lähdekoodi)
- Avoimet tutkimusinfrastruktuurit
- Avoin data yhteiskunnassa

- Avoin vertaisarviointi
- Datan anonymisointi ja yksityisyys
- Avoimuuden mahdollistamat uudet tutkimusasetelmat
- Tiedepoliittiset linjaukset ja niiden vaikutukset
- Tekijänoikeus ja avoimuus
- Kaupalliset intressit ja avoimuus
- Avoimuuden kannustimet
- Avoimuuden hidasteet ja haasteet
- Avoimuuden mittaaminen ja seuranta
- Aineistojen lisensointi

Myös muut tarkastelukulmat ovat tervetulleita, avoimuuden vaikutukset ulottuvat laajalle. Jos epäilet käsikirjoituksesi sopivuutta on suositeltavaa olla yhteydessä vierailevaan toimittajaan (mikael.laakso@hanken.fi) ennen käsikirjoituksen laatimista. Käsikirjoitukset voivat olla tutkimusartikkeleita, katsauksia, kirjallisuusesittelyitä ja -arviointeja sekä tiivistelmiä opinnäytteistä. Tutkimusartikkelit käyvät läpi vertaisarvioinnin. Informaatiotutkimus lehden linjan mukaisesti käsikirjoitusten kieli voi olla joko suomi, ruotsi tai englanti.

Tietoa lehdestä ja kirjoittajaohjeet: <https://journal.fi/inf/about>

Teemanumeron aikataulu

1. 15.6.2018 – Käsikirjoitukset lähetetty lehdelle
2. 15.8.2018 – Käsikirjoitusten vertaisarviointi suoritettu
3. 15.10.2018 – Mahdolliset pyydyt muutokset käsikirjoituksiin suoritettu
4. 1.11.2018 – Julkaisupäätökset tehty
5. Joulukuu 2018 – Teemanumero julkaistaan Informaatiotutkimus-lehden 4/2018 numerona

Teemanumeron vieraileva toimittaja: Mikael Laakso, Yliopistonlehtori, Hanken Svenska Handelshögskolan